

MOESEN PLEIT VOOR HARDE MAATREGELLEN

‘Alle uitgaven bevroren’

Na 1 januari moet Di Rupo nog eens een paar miljard besparen. De klassieke knabbel- en grabbelmethode daarvoor loopt op haar laatste benen. ‘Een nulgroei-begroting is de enige oplossing’, zegt professor Wim Moesen.

GUY TEGENBOS
LEUVEN | ‘Op 15 januari komt het Schumanplein de Wetstraat binnen. Europa bekijkt dan of de federale begroting de waarheidstoets kan doorstaan. Het antwoord zal “neen” zijn. Ze is gemaakt met een veronderstelde groei van 0,8 procent; en die halen we niet. Er moet dus extra bezuinigd worden. Vóór 15 januari, als we ons een negatief oordeel willen besparen’, zegt Wim Moesen, professor emeritus publieke financiën van de KU Leuven.

De vraag is of we daarvoor nog eens een beroep kunnen doen op de aloude *knabbel- en grabbelmethode*, waarbij honderden kleine besparingen bijeengesprokkeld worden door overal wat te grabbelen en beetjes af te knabbelen. ‘Die methode heeft haar grenzen bereikt’, zegt Moesen. ‘De spreadsheet die de eerste bezuinigingsoperatie-Di Rupo samenvat, bevat 197 maatregelen. Voor 44 maatregelen staat zelfs geen opbrengst meer genoteerd.’

‘Zowat alles is al eens afgeknabbeld, elk jaar wordt het moeilijker nieuwe maatregeltjes te vinden’

Voor 153 wel; amper 13 maatregelen brengen meer op dan 200 miljoen. De resterende 140 maatregelen gaan telkens over peanuts: zoals twee miljoen halen bij de sociale secretariaten en drie miljoen door btw te heffen op de notarissen en gerechtsdeurwaarders. ‘De wet van de afnemende grensopbrengst slaat toe. Zowat alles is al eens afgeknabbeld, elk jaar wordt het moeilijker nieuwe maatregeltjes te vinden, en wat men nog vindt, brengt almaar minder op. Het is tijd om een andere methode te kiezen.’ ‘Een *krasse krimp-begroting* – met bijvoorbeeld een looninlevering van tien procent voor alle ambtenaren – hoeft hier nog niet, we zijn er nog niet zo erg aan toe als Grie-

kenland, Ierland en Portugal’, zegt Moesen. ‘Voor ons is een *nominale nulgroei-begroting* de geknipte weg: als we de uitgaven enkele jaren constant houden, niet doen stijgen, komen we er vanzelf.’ Moesen erkent dat hij begin dit jaar predikte dat we er met een *reële nulgroei* (mèt aanpassing aan de inflatie) konden geraken. ‘Dat klopte toen, maar de economische groei is zo gedaald dat we er nu alleen nog raken met een nulgroei zonder aanpassingen aan de inflatie. Zo kunnen we wel degelijk in 2015 een begroting in evenwicht hebben.’

Yes we can

‘Dat is een straffe ingreep, maar we hebben al bewezen dat we dit kunnen. Het Sint-Annaplan uit de jaren tachtig realiseerde dat. De uitgaven bleven toen vier jaar stabiel op 1.550 miljard Belgische frank. Dus, yes we can. En als we in 2012 het tekort al onder de drie procent brengen, kunnen we zelf kiezen waar en hoe we dat realiseren. Anders komen we onder EU-voogdij en kan die ons maatregelen opdringen.’ ‘Een nulgroei-begroting houdt in dat elke uitgavenpost bevroren wordt. Men kan voor post A wel méér uitgeven, als men op post B extra bespaart. Opnieuw 197 maatregeltjes nemen, zullen de EU en de internationale markten niet overtuigen. En we moeten absoluut uit het blikveld van die lasten blijven.’

Er zijn nog grabbel- en knabbelmaatregelen mogelijk, geeft Moesen toe. ‘Maar het is fout ons politiek toptalent daarop te zetten. Geef dit aan een team specialisten van de Inspectie van Financiën en van het Rekenhof: zij kunnen de ‘bloemen van Catharina’ (zie *inzet*) systematisch wieden.’ ‘De Hoge Raad van Financiën moeten we ook anders inzetten. De EU heeft het werk ervan overgenomen. Maar er wacht hen een belangrijke nieuwe taak. Beslissingen worden normaal in vier fasen genomen: de beleidsvoorbereiding, de beslissing zelf, de uitvoeringsmodaliteiten en de evaluatie. De Belgische politici leggen zich toe op de fasen twee en drie. De systematische beleidsvoorbereiding op middellange termijn ontbreekt. Dat is dé uitdaging voor de Hoge Raad die straks wordt vernieuwd.’

Wim Moesen pleit voor een nulgroei in de uitgaven, zonder aanpassing aan de inflatie. © Ivan Put

De bloemen van Catharina

‘De bloemen van Catharina’ is een gevelegde uitdrukking onder specialisten van de openbare financiën. Het verhaal gaat dat tsarina Catharina II van Rusland tijdens een rit met haar kozaken, haar oog liet vallen op een heel mooie bloem die ze nog nergens gezien had.

Prompt besliste ze dat een dichtbij gelegerd garnizoen een soldaat permanent de wacht moest laten houden bij die bloem. De bloem verdween – de biodiversiteit was in de 18de eeuw al in het gedrang – maar de soldaat bleef de wacht houden rond de omheining die er gezet was. Jaren later wist niemand nog waarom dit gebeurde, maar ‘het was een bevel

van de tsarina’. Zo gaat het met veel beslissingen in de openbare sector. Ooit was er een goede reden om een beslissing te nemen, maar de beslissing blijft, ook al is de goede reden al lang weg of irrelevant geworden. Wim Moesen stelt voor een team op te richten met de Inspectie van Financiën en het Rekenhof om alle begrotingen systematisch uit te vlooiën op ‘bloemen van Catharina’. Ontneemt hij dan de politici niet elke ruimte voor grabbel- en knabbelbegrotingen? ‘Neen, dan moeten politici zich daarmee niet meer bezighouden en kunnen ze zich concentreren op structurele ingrepen’, zegt Moesen. (g.teg.)

BEGROTING

Betaling nucleaire rente is niet meer voor dit jaar

BRUSSEL (BELGA) | De betaling van de jaarlijkse nucleaire rente – ter waarde van 250 miljoen euro – zal pas begin januari gebeuren. Volgens het kabinet van Melchior Wathelet, de staatssecretaris voor Energie, ligt de oorzaak in de laattijdige stemming van de ‘wet diverse bepalingen’ door het parlement. De uitbaters van de Belgische kerncentrales moeten die nucleaire rente betalen in ruil voor het langer openblijven van de centrales. Normaal wordt het bedrag aan het einde van het jaar naar de Belgische staat doorgestort door het agentschap Synatom, dat het geld nadien bij de elektriciteitsproducenten recupereert. In 2010 gebeurde de storting pas op de allerlaatste dag van het jaar.

Dit jaar zal zelfs dat niet meer lukken. De ‘wet diverse bepalingen’ werd nog niet gepubliceerd in het Staatsblad. Wathelet ziet geen probleem. ‘De publicatie volgt in de eerste dagen van 2012.’

Philippe Muyters. © pn

VLAAMSE BEGROTING SLUIT JAAR AF MET OVERSCHOT

‘Extra inspanningen in 2012 nodig’

Vlaams minister Muyters kan voor 2011 een begroting in evenwicht voorleggen, maar de echte uitdagingen wachten volgend jaar.

MAARTEN GOETHALS

BRUSSEL | Een tegenvallende economische groei. Een versnelling van de inflatie. Een dure vereffening van de Gemeentelijke Holding. En toch sluit de Vlaamse regering dit boekjaar af met een geraamd overschot van bijna honderd miljoen euro – 96,6 miljoen om precies te zijn. Dat maakte een zichtbaar tevreden Philippe Muyters (N-VA), Vlaams minister van Begroting, gisteren bekend. ‘De Vlaamse begroting blijft, ondanks het turbulente jaar, op koers’, klonk het. ‘We realiseren in 2011 een begroting in evenwicht, zoals in het regeerakkoord staat. En dat voor de derde keer op rij.’

Gelukstreffer

Voorzichtig beleid. Dat is volgens Muyters de belangrijkste verklaring voor het positieve resultaat. En daaronder verstaat hij de ontvangsten systematisch onderschatten in de balansen.

Zodat alle bedragen die hoger eindigen op het einde van het boekjaar, pure winst zijn. Dat is het geval voor de verkeersbelasting, die Vlaanderen sinds kort zelf mag innen. Het omgekeerde geldt voor de uitgaven: die worden consequent te hoog geschat.

‘Van triomfalisme kan geen sprake zijn’

FILIP WATTEEUW (GROEN!)

Er zijn ook gelukstreffers. Zoals aangelegde buffers die de Vlaamse regering niet volledig moest aanwenden, bijvoorbeeld wat de financiering van het elektronisch stemmen betreft. Ook in het BAM-dossier vielen een aantal uitgaven onverwacht beter mee – veelal door opgelopen vertraging in de besluitvorming.

Echte redenen tot euforie heeft Muyters niet en dat beseft hij. In 2011 moest de regering een dikke

pil van 222 miljoen extra schulden slikken door de vereffening van de Gemeentelijke Holding. En dat zal de ploeg van minister-president Kris Peeters (CD&V) vooral volgend jaar voelen. Want 2012 kondigt zich aan als een ‘moeilijk, spannend jaar’. De economische groei dreigt te vertragen of zelfs helemaal stil te vallen. Afhankelijk daarvan moet de Vlaamse regering op zoek naar 400 à 500 miljoen extra besparingen.

Daarbij komen nog de kosten door de zesde staatshervorming, zoals de pensioenen van de ambtenaren. En daarom – geeft Muyters zelf toe – is 69 miljoen overschot op een totaalbedrag van 26 miljard niet niets, maar al bij al ook niet veel.

Kaasschaaf

Alvast niet onder de indruk van het begrotingsresultaat is oppositiepartij Groen!. ‘Van triomfalisme kan geen sprake zijn’, vindt Vlaams fractieleider Filip Watteeuw. ‘Het is mooi meegenomen, die 96 miljoen, maar het is relatief. Het wapent ons in ieder geval niet tegen een moeilijk begrotingsjaar 2012.’

Voor professionals die echt voordeel willen.

Met de Real Deals biedt Mercedes-Benz een echt antwoord op de uitdagingen waar u als professional vandaag voor staat. Voor slechts € 17.240 excl. btw versterkt u uw onderneming met de troeven van de Sprinter Amigo 210 CDI A1 2,8t in standaarduitvoering. Dat is een mooie prijs voor zoveel ruimte, flexibiliteit en comfort. Zeker als u weet dat u ook nog eens bespaart met zijn lage gebruikskosten. Want de Sprinter Amigo is standaard uitgerust met een bijzonder zuinige motor. Bovendien wordt uw totale gebruiksfactuur verder naar beneden gebracht door de gegarandeerd hoge herverkoopwaarde op het einde van de rit. Kortom, de Sprinter Amigo is een investering die echt rendert. Ga snel langs bij uw Erkend Concessiehouder Mercedes-Benz. U vindt zijn adres op www.mercedes-benz.be.

Sprinter 210 CDI A1 2,8t: 235 -285 G CO₂/KM
Gemengd verbruik (L/100 KM): 8,9 - 10,8

Aanbod uitsluitend geldig voor professionele klanten, van 09/12/2011 t.e.m. 08/01/2012, niet cumuleerbaar met andere lopende acties. Geef voorrang aan veiligheid, Mercedes-Benz – een merk van Daimler. Milieu-informatie KB 19/03/2004: www.mercedes-benz.be

De Sprinter Amigo 210 CDI A1 2,8t

€ 17.240,-
excl. btw

De Real Deals van Mercedes-Benz

Mercedes-Benz

Reis van januari t.e.m. maart

brusselsairlines.com
of je reisagentschap

brussels airlines

*Korting enkel van toepassing op het basistarief en niet op taksen en toeslagen

light economy
Flying from Brussels Airport